

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 478 60 01
F: 01 478 60 58
E: gp.mz@gov.si
www.mz.gov.si

Številka: 0070-34/2023/5
EVA: 2023-2711-0026
Ljubljana, 17. 1. 2023
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Sklep o razglasitvi leta 2023 za Slovensko leto duševnega zdravja – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji
SKLEP
Vlada Republike Slovenije je sprejela Sklep o razglasitvi leta 2023 za Slovensko leto duševnega zdravja in ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.
Barbara Kolenko Helbl generalna sekretarka
Priloga:
- Sklep o razglasitvi leta 2023 za Slovensko leto duševnega zdravja, - obrazložitev sklepa;
Sklep prejmejo:
- Državni zbor Republike Slovenije; - Ministrstvo za zdravje; - Služba Vlade RS za zakonodajo.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
- dr. Branko Bregar, v.d. generalnega direktorja, Ministrstvo za zdravje - dr. Mojca Zvezdana Dernovšek, Ministrstvo za zdravje, - mag. Nadja Čobal, Ministrstvo za zdravje.
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/		
5. Kratak povzetek gradiva:		
Duševno zdravje postaja prioriteta politik javnega zdravja v državah članicah Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU) in tudi na ravni EU, kjer je bila podprta pobuda več predlagateljev, da se v letu 2023 nameni duševnemu zdravju posebna pozornost. Republika Slovenija se pobudi EU pridružuje z razglasitvijo Slovenskega leta duševnega zdravja, v katerem načrtuje veliko ukrepov za ureditev področja: nov Zakon o duševnem zdravju, Zakon o psihoterapiji, Zakon o psihološki dejavnosti, širitev mreže izvajalcev, kampanje za osveščanje in izobraževanje ter preprečevanje stigme in druge dejavnosti.		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		
/		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:				
/				
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:				
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:			NE	
<ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 				
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:				
– Skupnosti občin Slovenije SOS: NE				
– Združenju občin Slovenije ZOS: NE				
– Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE				
Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:				
– v celoti,				
– večinoma,				
– delno,				

– niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

Na podlagi sedmega odstavka 9. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01, 23/02 – popr., 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11, 64/12, 10/14, 164/20, 35/21, 51/21 in 114/21) je bila javnost iz priprave gradiva izključena.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

**Danijel Bešič Loredan
minister**

PRILOGA 3 (jedro gradiva):

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije sprejela

SKLEP
o razglasitvi leta 2023 za Slovensko leto duševnega zdravja

I

Vlada Republike Slovenije razglašča leto 2023 za Slovensko leto duševnega zdravja.

II

Ta sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 0070-34/2023
Ljubljana, dne 17. januarja 2023
EVA 2023-2711-0026

Vlada Republike Slovenije
dr. Robert Golob
predsednik

OBRAZLOŽITEV:

Zaradi velike prevalence težav duševnega zdravja področje duševnega zdravja postaja vedno bolj pomembno v evropskem in tudi v svetovnem merilu. Pandemija nalezljive bolezni COVID-19 ni zgolj razgalila vseh pomanjkljivosti obstoječih zdravstvenih politik na področju duševnega zdravja, temveč je vplivala tudi na povečanje incidence in prevalence oseb s težavami v duševnem zdravju, njeni učinki pa bodo odmevali še več let po tem, ko bo že izzvenela.

Resolucija o nacionalnem programu duševnega zdravja 2018–2028 (Uradni list RS, št. 24/18; v nadaljnjem besedilu: ReNPDZ18–28) zapolnjuje vrzel, ki je dolga leta vladala na področju skrbi za duševno zdravje v Sloveniji. Poglavitni namen in dolgoročna vizija nacionalnega programa je vsem prebivalcem Slovenije omogočiti uresničitev pravice do optimalnega duševnega in telesnega blagostanja, jim zagotoviti pogoje za razvoj in udeležanje vseh potencialov v zasebnem, družinskem, poklicnem in družbenem življenju ter čim lažji in hitrejši dostop do kakovostnih virov pomoči.

Učinkoviti ukrepi in pristopi na področju krepitve in varovanja duševnega zdravja so ključni za napredek družbe in gospodarsko rast, saj lahko le duševno zdrav posameznik razvija svoje sposobnosti, se spoprijema s stresom v vsakdanjem življenju, učinkovito in plodno dela ter prispeva v svojo skupnost. Na veliki javnozdravstveni problem v duševnem zdravju je mogoče odgovoriti s povezano mrežo služb in storitev, ki so odziv na potrebe posameznikov in skupnosti. Na področju zdravstva so to službe, ki zagotavljajo krepitev in ohranjanje dobrega duševnega zdravja, preprečevanje bolezni, pravočasno in zgodnje odkrivanje motenj ter njihovo zdravljenje, ki pa so uspešne le, če hkrati zagotovimo tudi uresničevanje pravic do socialne vključitve, zaposlitve, ekonomske varnosti, varnega bivanja, rehabilitacije in destigmatizacije oseb s težavami v duševnem zdravju.

Slovenija je na področju duševnega zdravja naredila pomemben napredek v letu 2018, ko je sprejela nacionalni program za duševno zdravje. Slednji v slovenski prostor vnaša sodoben način obravnave duševnih motenj in težišče obravnave prenaša s sekundarne na primarno raven zdravstvene dejavnosti. Za kakovostno, pravočasno, celostno in dostopno obravnavo ljudi z duševnimi motnjami potrebujemo medsektorsko mrežo storitev in služb načrtovalcev, izvajalcev ter uporabnikov in svojcev, ki so organizirani in medsebojno povezani na regionalno opredeljenih območjih. V mrežo spadajo občine, službe na vseh ravneh zdravstvenega varstva in v okviru socialnega varstva ter zaposlovanja, službe na vseh ravneh vzgoje in izobraževanja, neformalne in uporabniške organizacije ter društva, ki delujejo na področju duševnega zdravja, in druga društva, ki podpirajo socialno vključenost in zdravje v lokalni skupnosti.

Vlada Republike Slovenije je uvrstila področje duševnega zdravja med svoje prioritete in namerava do konca leta 2023 pripraviti predloge novega Zakona o duševnem zdravju, Zakona o psihoterapiji in Zakona o psihološki dejavnosti. Načrtuje pa tudi vrsto ukrepov za izboljšanje dostopa do storitev za duševno zdravje.

Osebe z duševnimi motnjami in njihovi bližnji so poleg bremena bolezni pogosto deležni diskriminacije, izključenosti in kršenja temeljnih človekovih pravic. Stigma negativno vpliva tudi na dostopnost oziroma potek zdravstvene obravnave. Stigma in diskriminacija oseb z duševnimi motnjami se kaže v iskanju pomoči in na vseh področjih življenja, v slabem prepoznavanju njihovih potreb in spregledu njihovih zahtev. Podobno kot v tujih študijah, se je tudi na slovenskem vzorcu pokazalo, da imajo določene skupine prebivalstva (moški, starejši, razvezani) ter tisti, ki prihajajo iz regij z najslabšimi kazalniki duševnega zdravja in regij, ki so hkrati najbolj obremenjene s samomorom, najbolj izraženo stigmo do duševnih težav in iskanja pomoči. Poleg tega se je tudi pokazalo, da je le četrtnina oseb, ki so v preteklosti že bile v duševni stiski, poiskala pomoč.

V letu 2023 bo, poleg ukrepov Ministrstva za zdravje za izboljšanje dostopnosti do storitev za duševno zdravje, veliko dejavnosti namenjeno tudi osveščanju različnih ciljnih populacij in destigmatizaciji duševnih motenj, izobraževanju o dobrem duševnem zdravju ter krepitvi varovalnih dejavnikov.

Zaradi vsega navedenega Vlada Republike Slovenije leto 2023 razglša za Slovensko leto duševnega zdravja in se tako pridružuje pobudam različnih organizacij in organov Evropske unije, naj države članice v letu 2023 duševnemu zdravju namenijo posebno pozornost.